

Cours de tibétain - analyse - 33e pratique

Les 37 pratiques des bodhisattvas - Analyse

33e pratique : “ne pas s’attacher aux biens et honneurs, fondement de la discorde”

༣༣) ཚོད་པའི་གཞི་རྗེས་བཀུར་ལ་མི་ཆགས་པ།

རྗེས་བཀུར་དབང་གིས་པན་ཚུན་ཚོད་འགྱུར་ཞིང་། །

ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་བས། །

མངོན་བཤེས་བྱིས་དང་སྦྱིན་བདག་བྱིས་རྣམས་ལ། །

ཆགས་པ་སྦྱོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །

33) Dons et honneurs provoquent la discorde en ruinant la pratique de l’étude, de la réflexion et de la méditation :

Se détacher de la demeure de ses proches et de ses bienfaiteurs,
C'est agir en bodhisattva.¹

33) Par le pouvoir des biens et des honneurs, des querelles s’ensuivent,
Et les pratiques d’écoute, de réflexion soudain s’affaiblissent.
L’attachement aux demeures des amis et des bienfaiteurs,
La fille et le fils des vainqueurs en pratique l’abandon.²

༣༣) [ཚོད་པ+འི་+གཞི་] [རྗེས་བཀུར་+ལ་] [མི་ཆགས་པ།]

[རྗེས་བཀུར་དབང་+གིས་] [པན་ཚུན་] [ཚོད་འགྱུར་+ཞིང་]། །

[ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ+འི་+བྱ་བ་] [ཉམས་འགྱུར་བ+ས།] །

[མངོན་བཤེས་བྱིས་+དང་+སྦྱིན་བདག་བྱིས་+རྣམས་+ལ།] །

[ཆགས་པ་སྦྱོང་བ་] [རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།] །

¹ Traduction Padmakara.

² Essai traduction JM

Vocabulaire 33e pratique

ཚོད་པ་	discorde, dispute
གཞི་	base, fondement
རྩིང་བཀུར་	biens et honneurs
མི་ཚགས་པ་	ne pas s'attacher
དབང་གིས་	par le pouvoir de
ཕན་ཚུན་	réciproquement
འགྱུར་	auxiliaire verbal classique futur, verbes non-volitifs - CM page 210
ཞིང་	connecteur

La particule ZHING coordonne en général les syntagmes nominaux, adjectivaux et verbaux.

Lorsqu'on examine en détail, il y a trois cas:

- Convergence sémantique,
- Connecteur temporel (simultanéité),
- Connecteur adjonctif.

ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་	écoute, réflexion et méditation (nominalisé)
བྱ་བ་	acte, action
ཉམས་འགྱུར་བ་	détérioration, déclin
མཇེའ་བཤེས་ཁྱིམ་	maison des amis et proches
སྤྱིན་བདག་ཁྱིམ་	maison des donateurs
ཁྱིམ་	maison, foyer
ཚགས་པ་	attacher, attachement
སྲོང་བ་	abandonner

Annexe : commentaire de Chökyi Drakpa

Au niveau de la 10e pratique, commence l'explication de la voie pour les êtres supérieurs qui unifient la vacuité à la compassion. À ce niveau, trois points sont énoncés, dont le 3e concerne les conseils pour ces êtres supérieurs. **La 25e pratique correspond à ce 3e point.**

Ce 3e point est lui-même divisé en cinq points : 1) བ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསྐབ་པ། 2) མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚོས་བཞི་ལ་བསྐབ་པ། 3) ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་ཚུལ་ལ་བསྐབ་པ། 4) དྲན་ཤེས་དང་ལྷན་པས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐབ་པ། 5) དགོ་བ་རྗོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་ལ་བསྐབ་པའོ།

La 31e pratique correspond au 2e point : l'entraînement au quatre Dharma, qui lui-même est divisé en quatre. Le 3e point de ces 4 points correspond à la 33e pratique, བྱིས་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ “se détacher de la demeure de ses proches et de ses bienfaiteurs”.

གསུམ་པ་ནི།

རྙེད་བཀྱར་དབང་གིས་པན་ཚུན་རྩོད་འགྱུར་ཞིང་། །
ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་བས། །
མཛེའ་བཤེས་བྱིས་དང་སྤྱིན་བདག་བྱིས་རྣམས་ལ། །
ཆགས་པ་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། རང་ལ་རྙེད་པ་དང་བཀྱར་སྤྱི་སྒོམ་པའི་མཛེའ་བཤེས་དང་སྤྱིན་བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་
ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ནང་པན་ཚུན་རྙེད་བཀྱར་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་རྩོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐོས་
བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉམས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ན། མཛེའ་བཤེས་
ཀྱི་བྱིས་དང་སྤྱིན་བདག་གི་བྱིས་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ནི་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱིས་རྙེད་བཀྱར་འགྱུར་
པའི་བྱིས་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའོ། །